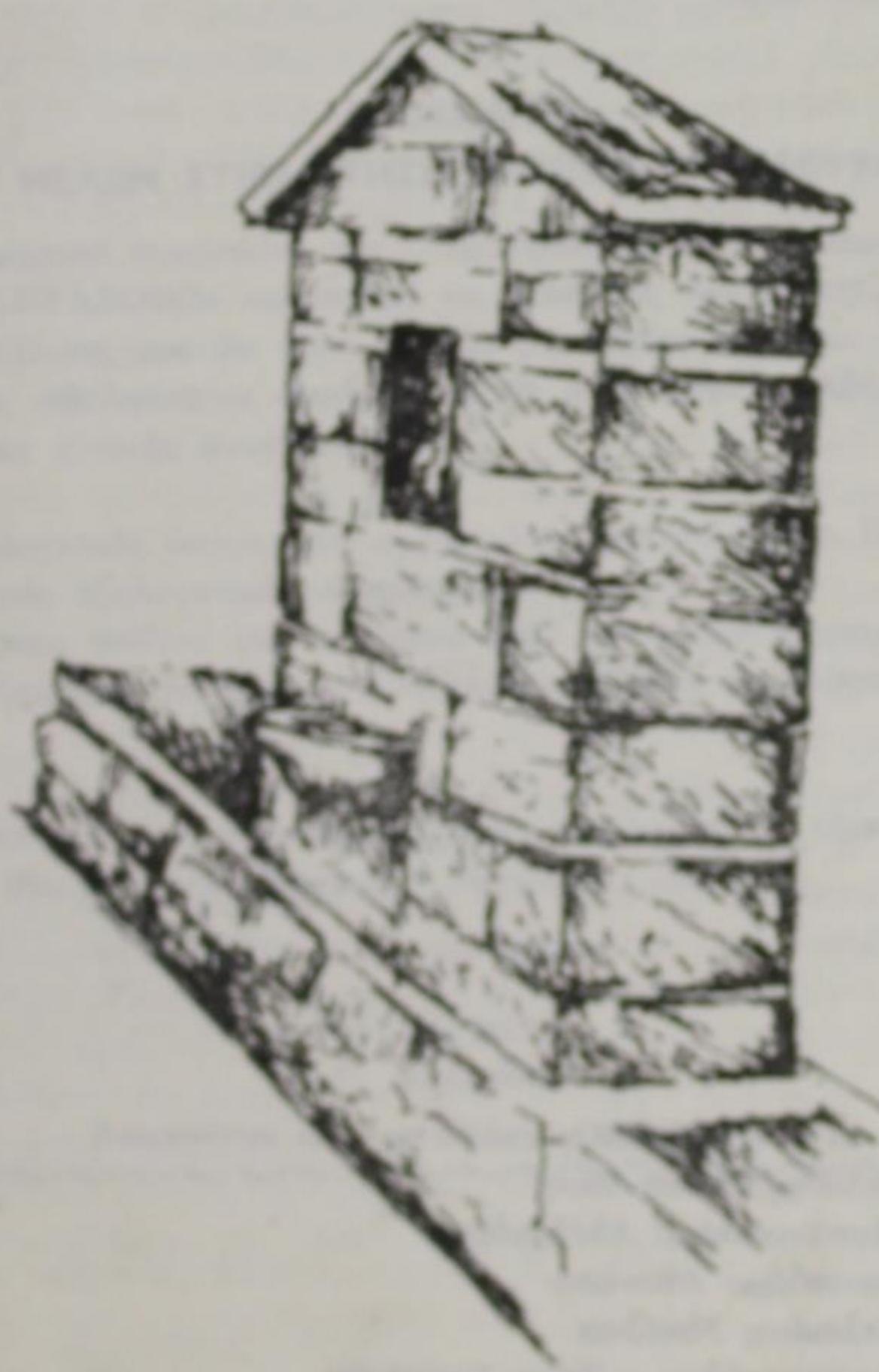

ΤΑΧ. ΤΕΛΟΣ ΚΕΤΕΒΑΝΟΙ

ΚΕΡΑΣΟΒΟ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΛΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΩΝΙΤΣΗΣ

Ιούνιος - Ιούλιος - Αύγουστος 1987

Το περιοδιγκό το «ΚΕΡΑΣΟΒΟ» εκδίδεται από συντακτική επιτροπή αποτελούμενη από τους:

Παπανικολάου Αλέξανδρο
Κοντοδήμιο Αθανάσιο
Σελσιώτη Νικόλαο
Σωτηροπούλου — Ζάρα Χρυσάνθη

Ανακοίνωση

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ
ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ ΚΟΝΙΤΣΗΣ
«ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ»
Φαιδριάδων 75 Κυψέλη Αθήναι
Τηλ.: 8624.043

Αθήνα 24.9.1987
Αριθ. Πρωτοκ. 124

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΣΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ

Το διοικητικό συμβούλιο της Αδελφότητας Αγίας Παρασκευής Κονίτσης «ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ» προσκαλεί τα μέλη της Αδελφότητας στην ετήσια γενική συνέλευση, που θα γίνει στις 25 Οκτωβρίου 1987 και ώρα 9 π.μ. στα γραφεία της Αδελφότητας Φαιδριάδων 76 Ανω Κυψέλη Αθήναι.

Θέματα της γενικής συνέλευσης:

- 1) Απολογισμός διοικητικού συμβουλίου για το χρόνο 1987.
- 2) Εκθεση εξελεγκτικής επιτροπής.
- 3) Εγκριση εσόδων για το χρόνο 1987 και προϋπολογισμού του 1988.
- 4) Συζήτηση οποιονδήποτε προβλημάτων ήθελε προτείνει η γενική συνέλευση.

Σε περίπτωση μη απαρτίας η γενική συνέλευση θα γίνει στον ίδιο τόπο και την ίδια ώρα την Κυριακή 1 Νοεμβρίου 1987.

Για το Δ.Σ.

Ο Πρόεδος
Γ. Δαγκοβάνος

**ΣΧΟΛΙΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ**

Επιμέλεια
Δημ. Στρατοιάνης

Ηπειρώτικο πανηγύρι 19—20—21 Ιουνίου 1987

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε η συμμετοχή της Αδελφότητας στο Ηπειρώτικο πανηγύρι στις 10—20 και 21 Ιουνίου 1987, που οργάνωσε η Πανηπειρωτική Συνομοσπονδία. Η Αδελφότητά μας συμμετείχε:

1) Στην έκθεση φωτογραφίας με πλούσιο φωτογραφικό υλικό που παρουσίαζε την κοινωνική ζωή του χωριού μας από τα παλιά καλά χρόνια μέχρι τις μέρες μας, τις δραστηριότητες και έργα των μαστόρων του χωριού μας, καθώς και τις φυσικές ομορφιές του χωριού μας.

2) Στην έκθεση Τύπου και Βιβλίου με μια πλήρη σειρά της εφημερίδας της Αδελφότητας, μια σειρά από τα ημερολόγια που έχει εκδόσει μέχρι σήμερα καθώς και με τα βιβλία «ΤΟ ΚΕΡΑΣΟΒΟ» (ο δικαστικός αγώνας) την επανέκδοση του οποίου επιμελήθηκε και επιβαρύνθηκε οικονομικά ο Παπα Στέφανος, του Γεωργίου Κοταδήμου και το Λαογραφικό λεύκωμα του χωριού μας.

3) Με το παιδικό μπαλλέτο που χόρεψε την Κυριακή 21 Ιουνίου και καταχειροκροτήθηκε απ' όλο τον κόσμο (συγχαρητήρια σε όλα τα παιδιά καθώς και στην Βασιλική Τέλλη Κοντοζήση που το φροντίζει) και μια και μιλάμε για το μπαλλέτο είναι πλέον επιτακτική ανάγκη να κατασκευάσουμε 10 ή 15 στολές ομοιόμορφες και παραδοσιακές αυστηρά, για να είναι η εμφάνιση του μπαλλέτου από κάθε άποψη άρτια.

ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ 5 Ιουλίου 1987

Μεγάλη επιτυχία σημείωσε και η αιμοδοσία που οργάνωσε το διοικητικό συμβούλιο της Αδελφότητας την Κυριακή 5 Ιουλίου 1987 στο Λαϊκό Νοσοκομείο. Συγκομιδή 1 και μόνο μία φιάλη αίματος και αυτή από τόν Ζάρρα των Παναγιώτη που έδωσε για τελευταία φορά λόγω ορίου ηλικίας. Θα μου πείτε και γιατί στην αρχή γράφεις μεγάλη επιτυχία αφού μόνο ένας χωριανός παρουσιάστηκε να δόσει αίμα, εδώ που φτάσαμε και αυτό θεωρείται επιτυχία, εκείνο που πρέπει να κάνουμε είναι να προβληματισθούμε αν μια τόσο σημαντική δραστηριότητα της Αδελφότητας, όπως η Τράπεζα αίματος θα την αφήσουμε στην τύχη της και τούτο γιατί απαιτεί μαζικότητα και δεν μπορούν ένας ή δύο άνθρωποι όσοι και να τό θέλουν να κάνουν τίποτα.

Οπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος το σύνολο σχεδόν των αποδήμων Κερασοβίτών ανηφόρισε για το χωριό να γιορτάσει το πανηγύρι και να κάνει εκεί τις διακοπές του. Η μεγάλη δε ζέστη που έκανε σε όλη την Χώρα έσπρωξε τους χωριανούς μια ώρα νωρίτερα στο χωριό. Πολύς λοιπόν ο κόσμος και το πανηγύρι μας έδωσε μια ακόμη ευκαιρία να γνωριστούμε μεταξύ μας, να ξαναδούμε παιδικούς φίλους και να θυμηθούμε τα παλιά. Η λειτουργία όπως πάντα στο Ξωκκλήσι της Αγίας Παρασκευής, με την παρουσία του συνόλου του χωριού, χωρίς ελάφι, όπως ήθελε ο μύθος τα πολύ παλιά χρόνια, μετά την εκκλησία, αλλά με τα όργανα σταυροπόδι στο χορτάρι και τους μερακλήδες να χορεύουν.

Το απόγευμα όπως κάθε χρόνο το χορό στην πλατεία άνοιξε το παιδικό μπαλλέτο στην πλατεία την πρώτη και την δεύτερη μέρα του πανηγυριού κράτησε μέχρι αργά για να συνεχίσουν μετά την διασκέδαση οι πανηγυριώτες είτε στις ταβέρνες της πλατείας είτε στις καφετέριες της Αγίας Παρασκευής, μέχρι το πρωί.

28 ΙΟΥΛΙΟΥ ΗΜΕΡΑ ΤΡΙΤΗ «ΘΕΑΤΡΟ»

Μετά από αρκετά χρόνια η Αδελφότητα κάλεσε το Δημοτικό περιφερειακό Θέατρο Ιωαννίνων να δώσει παράσταση στο χωριό με το έργο του Γιώργου Αρμένη «Μαντζουράνα στο κατώφλι γάιδαρος στα κεραμίδια». Η παράσταση τέλεια, η ποιότητα του έργου υψηλή και η θεματολογία του τέτοια που να αγγίζει τα προβλήματα και την μνήμη του ακροατηρίου. Την παράσταση παρακολούθησαν περίπου 400 χωριανοί, την συνομπάρισε η νεολαία μας —είναι βλέπεις καλύτερο το ααλιάρισμα στις καφετέριες από το να δούμε κάτι και να μας προβληματίσει— και αρκετοί χωριανοί που έκαναν την βόλτα τους επιδεικτικά μέχρι την είσοδο του σχολείου. Πρέπει να αναφερθεί ότι η παράσταση προσφέρθηκε δωρεάν από την Αδελφότητα.

Η ΛΑΧΕΙΟΦΟΡΟΣ ΑΓΟΡΑ

Το διοικητικό συμβούλιο για να καλύψει τα έξοδα του θεάτρου και να κερδίσει ορισμένα χρήματα τα οποία αποκλειστικά θα εχρησιμοποιούντο για την συντήρηση του παλαιού Δημοτικού σχολείου του χωριού μας, σκέ-

φθηκε να οργανώσει λαχειοφόρο αγορά στην διάρκεια του πανηγυριού. Η κύρια σκέψη στην λαχειοφόρο αγορά της χοροεσπερίδος, πωλούνται περίπου 1200 λαχεία, στο πανηγύρι που ο κόσμος είναι τουλάχιστον τετραπλάσιος θα πωληθούν τουλάχιστον τα διπλά (όνειρα θερινής νυκτός). Τύπωσε λοιπόν τα λαχεία αγόρασε και μια έγχρωμη τηλεόραση και άρχισε την διάθεση των λαχείων το πανηγύρι. Η προσπάθεια μεγάλη τα αποτελέσματα φτωχά. Πουλήθηκαν 1500 λαχεία των 200 δρχ. Εισπράχθηκαν περίπου 295.000 δρχ. Κόστισε η τηλεόραση, το θέατρο και το τύπωμα των λαχείων 226.000, πάλι καλά περίσσεψαν και 69.000 για το παλιό σχολείο, θα μπορούσε η όλη εκδήλωση να είναι και παθητική. Ας είναι καλά όσοι βοήθησαν στην πώληση των λαχείων. Άλλού είμαστε κουβαρντάδες για κοινό σκοπό δχι.

ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΩΝ ΚΟΝΙΤΣΗΣ

Εγινε στις 14 Αυγούστου 1987 στην Κόνιτσα, σε αίθουσα του Δημαρχείου με την παρουσία όλων των τοπικών αρχών το πρώτο συνέδριο της ομοσπονδίας Αδελφοτήτων επαρχίας Κονίτσης. Στο συνέδριο συμμετείχε και η Αδελφότητά μας. Η ποιότητα και οι στόχοι του συνεδρίου κατώτεροι των αναμενομένων.

Ο Ο.Τ.Ε.

Κινητικότητα παρουσιάσθηκε γύρω από το γνωστό θέμα του Ο.Τ.Ε. Οπως είναι γνωστό το διοικητικό συμβούλιο είχε κάνει από τον περασμένο Φεβρουάριο έγγραφη πρόταση στον ΟΤΕ για ενοικίαση του υπογείου χώρου του κτιρίου της Αδελφότητας στό χωριό, με σκοπό την επέκταση του τηλεπικοινωνιακού κέντρου του χωριού μας. Αρχές Σεπεμβρίου επισκέφθηκε το χωριό κλιμάκιο του ΟΤΕ εξέτασε όλους τους προσφερόμενους χώρους που θα μπορούσε να τοποθετηθούν τα μηχανήματα και κατέληξε στην αποθήκη της Αδελφότητας δίπλα από το γραφείο του συνεταιρισμού, και ζήτησαν σχετική προσφορά. Το Δ.Σ. με την υπ' αριθμόν απόφασή του ενέκρινε την παραχώρηση έναντι ενοικίου του ως άνω χώρου, κοινοποίησε την απόφαση στον ΟΤΕ και περιμένει απάντηση. Ελπίζω μια χρόνια εκρεμότητα και διαμάχη γύρω από το θέμα του ΟΤΕ να λάβει τέλος.

ΤΟ ΠΑΛΙΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Το διοικητικό συμβούλιο της Αδελφότητος ανέθεσε την πρώτη φάση του έργου «Εποικευή - συντήρηση - διαρρύθμιση του παλαιού δημοτικού

σχολείου στο συνεργείο των «Μιχάλη Κωτούλα, Σαμαρά Βασίλη, Σιάφη Αθαν. και Κυρίση Χροστόφορου «αντί των 950.000 δρχ. κατ' αποκολή. Ήδη οι εργασίες έχουν ξεκινήσει και προχωρούν με γρήγορο ρυθμό. Οπως είναι γνωστό το έργο εκτελείται με ευθύνη της Αδελφότητας και χρηματοδότηση του Συνεταιρισμού του χωριού, ο οποίος στην πρόσφατη γενική συνέλευση του καλοκαιριού ενέκρινε ποσόν 600.000 δρχ. πλέον των ήδη εγκεκριμένων από το προηγούμενο έτος. Σημασία έχει ότι το έργο ξεκίνησε, δεν πρέπει να μας γίνει πρόβλημα το πότε θα τελειώσει, θα γίνει και αυτό αρκεί κάθε χρόνο νά βάζουμε και ένα λιθαράκι, αρκεί να προσπαθούμε και να μην το εγκαταλείψουμε στην τύχη του όπως έγινε μέχρι σήμερα. Τώρα αν μερικοί όψιμοι επιχειρηματίες θεωρούν την επένδυση στο παλιό σχολείο μη παραγωγική (ειπώθηκε κι αυτό) τους απαντούμε ότι κάθε επένδυση στην ιστορική, πολιτιστική και πνευματική μας κληρονομιά, είναι κέρδος όχι βέβαια χρηματικό, όπως θα ήθελαν, αλλά κέρδος που μας εξασφαλίζει εθνική επιβίωση. Λν θέλουμε λεφτά δεν έχουμε παρά να αρχίσουμε το ξεπούλημα, πολλοί είναι αυτοί που ενδιαφέρονται να μας αγοράσουν.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Το Δ.Σ. της Αδελφότητος σας γνωρίζει ότι από 1.11.87 ημέρα Σάββατο και κάθε 15 ημέρες θα διδάσκονται οι δημοτικοί μας χοροί στι παιδικό μπαλέτο στο γραφείο της Αδελφότητας οδός Φαιδριάδων 75 στην Κυψέλη. Για περισσότερες πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής στα τηλέφωνα 86-24.043, 7793.034.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΕΠΑΡΧΙΑ ΚΟΝΙΤΣΗΣ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

Αγία Παρασκευή 29 Μαΐου 1987

Αριθ. Πρωτ. 124

ΠΡΟΣ: Τον κύριον Νομάρχη Ιωαννίνων

I w á v n i n a

ΘΕΜΑ: 'Ιδρυση χιονοδρομικού κέντρου.

Κύριε Νομάρχη

Οπως πληροφορηθήκαμε γίνεται κάποια προσπάθεια από την Νομαρχία Ιωαννίνων για ίδρυση ενός χιονοδρομικού κέντρου στον Νομό Ιωαννίνων και η προσπάθεια αυτή βρίσκεται στο στάδιο της έρευνας για την επιλογή του καταλλήλου χώρου και τοποθεσίας από τους ειδικούς.

Επειδή και η Κοινότητά μας ενδιαφέρεται να ίδρυθεί το χιονοδρομικό κέντρο στην περιφέρειά της γιαυτό σας αναφέρουμε τα κωτωτέρω σχετικά με την επιλογή της τοποθεσίας;

Η Κοινότητά μας είναι το μεγαλύτερο και το πιο ζωντανό χωριό της Επαρχίας Κονίτσης. Τους χειμερινούς μήνες διαμένουν μόνιμα περί τα 450 άτομα και τους θερινούς ξεπερνούν τα 1.500 άτομα.

Το χωριό μας βρίσκεται σε υψόμετρο 1.000 μ. και απέχει οδικώς από Κόνιτσα 30 χιλιόμετρα. Ο δρόμος από Κόνιτσα μέχρι το χωριό μας είνι ασφαλτοστρωμένος και μετά για Φούρκα και Σαμαρίνα Γρεβενών είναι χωματόδρομος.

Στην Κοινότητά μας εδρεύουν οι εξής υπηρεσίες και οργανισμοί: α) Σταθμός Αστυνομίας β) Ταχυδρομικό Γραφείο γ) Αγροτικό Ιατρείο δ) Δημοτικό Σχολείο και ε) Ταπητουργική Σχολή.

Λειτουργεί στην Κοινότητά μας νεόκτιστος Ξενώνας της Αδελφότητας Αγίας Παρασκευής «Το Κεράσοβο» με 11 δωμάτια και κάθε δωμάτιο με το δικό του λουτρό. Ο εν λόγω ξενώνας επιχορηγήθηκε με 2.500.000 και 2.500.000 με δάνειο από το Πρόγραμμα του Αγροτουρισμού του Υπουργείου Γεωργίας και είναι ένας από τους καλύτερους ξενώνες στο Νομό μας.

Λειτουργεί επίσης στην Κοινότητά μας Μ)Κ του ΟΤΕ με 100 συνδέσεις και γίνεται προσπάθεια από την Κοινότητα και τον ΟΤΕ για την επέκταση αυτού.

Η Κοινότητα έχει σε καλή κατάσταση δίκτυο υδρεύσεως με αρίστης ποιότητας νερού (κρύο και δροσερό από τους πρόποδες του **Σμόλικα**).

Υπάρχουν στην Κοινότητα δυο ταβέρνες - εστιατόρια, δυο καφενεία και δυο παντοπωλεία. Από τα παραπάνω βγαίνει το συμπέρασμα ότι η Κοινότητά μας έχει την δυνατότητα να δεχτεί πολλούς τουρίστες ντόπιους και ξένους για αρκετό χρονικό διάστημα, γιαυτό πρέπει το χιονοδρομικό κέντρο να γίνει στον «Σμόλικα».

Ο Σμόλικας είναι το δεύτερο σε υψόμετρο βουνό της Πατρίδας με 2.638 μέτρα και απέχει από το χωριό μας πεζή 3 ώρες με καλή και ομαλή θατότητα. Το χιόνι αρχίζει από Νοέμβριον μήνα και παραμένει μέχρι Μάρτιον στις πλαγιές του και στις χαράδρες όλες τις εποχές του έτους. Το ύψος του χιονιού φθάνει σε αρκετά μέτρα και οι πλαγιές του είναι φιλόξενες και κατάλληλες για χιονοδρομικές πίστες και ούτε υπάρχει κίνδυνος από χιονοστιβάδες. Η διαδρομή είναι πολύ θαυμάσια για όλες τις εποχές του έτους γιατί περνάει μέσα από δάση από πεύκα έλατα και οξυές και κρυσταλλένιες βρύσες μέχρι να φθάσει κανείς στην ξακουστή Δρακολίμνη. Μέχρι το πιγωνικό σημείο του Σμόλικα μπορεί να πάει κανείς και με φορτηγό ζώο.

Παρ' ότι ο Σμόλικας δεν αξιοποιήθηκε ακόμη εν τούτοις πολλοί ορειβατικοί σύλλογοι από την Ελλάδα και το εξωτερικό ανεβαίνουν συχνά στη κορυφή του.

Η ίδρυση του χιονοδρομικού κέντρου στο Σμόλικα θα δώσει νέα ζωή (οικονομική και ψυχική) στους κατοίκους της Κοινότητάς μας καθώς και στους κατοίκους των ομόρων Κοινοτήτων και γενικά στην Επαρχία Κονίτσης γιαυτό πιστεύουμε ότι τόσο εσείς αλλά τόσο και η αρμόδια επιτροπή θα προτείνετε να γίνει το χιονοδρομικό κέντρο στό όρος Σμόλικα και γι' αυτό σας ευχαριστούμε εκ των προτέρων.

Ο Πρόεδρος της Κοινότητας
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΛΑΖΑΡΟΣ

ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΚΑΙ ΤΩΡΙΝΑ

Γράφει ο Γιάννης Κανναβός

Καλοκαίρι και πανηγύρι! Ολοι οι δρόμοι οδηγούν στο χωριό. Κι' όλοι θα φτάσουν έγκαιρα. Είναι το καθιερωμένο, ετήσιο ΠΑΡΩΝ συνείδησης και χρέους! Είναι η αντάμωσ σε γιορτινό, οικογενειακό τραπέζι, η συνάντηση της συνέχειας, το ξεφάντωμα σε τραγούδια και χορούς. Είναι η κολυμβήθρα αναβάπτισης κι' ανανέωσης στις ρίζες που στις καταβολές μας, στα ήθη και έθιμά μας, στις παραδόσεις και στον κόσμο μας που αραιώνει και φεύγει, που λατρεύουμε κι' αγαπάμε. Είναι η χαρά των παιδιών, η μεγαλύτερη απ' όλες, σαν ανταμώνουν με τους παππούδες και τις γιαγιές τους. Για να συνδέονται και να δένονται, να μπολιάζονται με το παλιό και ν' αποχτούν φτερά για το μέλλον.

Σα φτάνουν στο χωριό, μαζεύονται νωρίς τα βράδια κοντά στους παππούδες και στις γιαγιές τους. Μέχρι να στρωθεί το τραπέζι ή νάρθει η Νεφέλη για σεργιάνι στον ύπνο τους, σα τσιμπούρια στα γόνατά τους, χαϊδολογούν μ' όλη τους τη γλύκα για να τους πούνε πάλι κάποια ιστορία. Κρέμονται σαν τσαμπά χυμώδους, πλατύσκιωτης κληματαριάς κι' αγωνιούν μέχρι ν' ανοίξουν τα χείλη οι παππούδες τους. Τους «τρώνε» με τα ρουμπινένια ματάκια τους που διαστέλλονται κι' ακτινοβολούν διαπεραστικά που καίνε σα λάβα ηφαιστείου. Κι' οι παππούδες αφηγούνται, ιστορούνε με μια ιδιότυπη γλαφυρότητα, που καθηλώνουν και σαγηνεύουν. Αυτοί οι σμιλευτές της πέτρας των ψηλότερων καμπαναριών, σμιλεύουν τη γλώσσα με περίσσια χάρη και μοιάζουν λογοπλάστες τονίζοντας τις λέξεις σα να θέλουν να κεντρίσουν και ν' αφήσουν ανεξίτηλα αποτυπώματα, άσθηστες θύμησες στα εγγόνια τους απ' τα δικά τους παθήματα και βιάματα, απ' τους δικούς τους Γολγοθάδες. Κι' είναι φορές που τρέμουν τα χείλη σαν κάποιοι κόμποι ανεβοκατεβαίνουν στό λαρύγγι, φέρνουν δάκρυα και τους πνίγουν σα θέλουν να πούνε κάτι απ' τα περασμένα που ζήσανε. Κι' είναι σπιγμές που αποσύνδεονται απ' την απορροφητικότητα των καθημερινών στοχασμών και προβλημάτων και ξεμακραίνουν τόσο πίσω, σε δίσεκτα χρόνια μ' ανείπωτα δεινά, κακουχίες και ταλαιπωρίες που όλα μοιάζουν τόσο απίστευτα, σαν παραμύθια... που δεν γράφτηκαν... Κι είναι σπιγμές που τα παιδιά μοιάζουν τόσο περίεργα, ρουφάν μ' απληστία σφουγγαριών, εκπλήσσονται συναρπάζονται, λες κι' απογειώνονται στον κόσμο της σφαίρας, που τη θεωρούν της φαντασίας κι' όχι του κοντινού παρελθόντος μας, της νιότης που έφυγε πριν μπορέσουμε, να τη γευτούμε και να τη χορτάσουμε.

Αυτά που γεννήθηκαν στης «ΕΛΕΝΑΣ» στο «ΜΗΤΕΡΑ», στο «ΥΓΕΙ-

ΛΣ» στη «ΛΗΤΩ» ή σ' άλλες ωραίες κλινικές και μαιευτήρια, που ποικίλαν με τις ώρες οι ανθοδέσμες στο κρεββάτι των μαννάδων τους και βγήκαν σε βελούδινα καροτσάκια για τα ζεστά τους σπίτια, μες στα χνουδωτά και κεντητά ρουχαλάκια τους, δεν μπορούν να συλλάβουν πως κάποιες γιαγιές τους γέννησαν τους γονείς τους στο χωράφι ή στη στρούγκα κάτω από ένα δέντρο και πως μέσα στα δικά της βογγητά έπνιγε τους πόνους της και το κλάμα του καθώς το τύλιγε στην ποδιά ή στο τσεμπέρι της και το έκανε κοπανίτσα για να το κατεβάσει στο χωριό διατρέχοντας μύριους κινδύνους για το νεογέννητο και για την υγεία της. Σκληρά, άγρια κείνα τα χρόνια και θεριά ανήμερα οι άνθρωποι. Θαύμα της ανθρώπινης αντοχής η διατήρηση και η διαιώνιση της ζωής των προγόνων και γονέων μας, στις σπηλιές των λύκων και των τσακαλιών, στα κουρνιάσματα των αγριοπουλιών. Στις μέρες της αφθονίας των κρεμών, της ΜΙΡΕΝΤΑ και των ΤΣΙΠΣ πώς να σε πιστέψουν για το «μάτσιαλο» και το κουρκούτι, για τον τραχανά, για το «ζιμί» και την «πιπερίτσα» που μεγάλωσαν εσένα; Πώς να χωρέσει το μυαλό τους, το κουράγιο και την απλοποίηση που με το ίδιο μαχαίρι που είχε κόψει τό καρβέλι να πάρει ψωμί στο χωράφι, ή με το ίδιο δρεπάνι που έκοβε χόρτα ή θέριζε, έκοβε τον ομφάλιο λώρο του σπλάχνου της μόνη κι' αβοήθητη; Πώς να αισθανθούν και να πιστέψουν πως στην κατοχή ήρθε πείνα κι' αφανισμός, αρρώστιες και φαρμάκια που τα τσουκνίδια και τα αγριόχορτα με λίγη πάσπαλη αλευριού ήταν το παντεσπάνι μαμ κι έγλυφε τα δάχτυλα απ' τη νοστιμά τους; Πώς να καταλάβει πως για μια χόύφτα καλαμπόκι, ένα κομμάτι ψωμί έφτανες ζητιανεύοντας μέχρι την Αλβανία; Πώς να νοιώσει, πώς για μια οκά λάδι πήγαινες στην Τσαμουριά χωρίς τη σιγουριά επιστροφής γιατί οι τσάμηδες σε σκότωναν και για λιγότερο από μια οκά λάδι; Πώς να πιστέψει πως για ένα πλόχερο αλάτι ταξίδευες στη Χρούφτα και στα Καλιάρια με κίνδυνο να λυώσει απ' τις βροχές ή τα χιόνια ή να πνιγείς στα κατεβασμένα και θολά ποτάμια πυο περνούσες; Πώς να φανταστείς την ξηπολυσιά, τα «πασούμια» ή τα «προπόδια» ή από ρόδας αυτοκινήτου σαντάλια σα γιορτινά παπούτσια, αφού δεν υπήρχαν τομάρια για τσαρούχια· όταν σήμερα διαλέγει όποια Ιταλική, Αμερικανική, ΣΠΟΡΤΕΞ ή άλλη μόδα; Πώς να δικαιολογήσει πως τ' αγόρια και μέχρι 6 χρονών να φοράνε φουστάνια από τραγίσιο, σιγκούνι, ή Ιταλικές κουβέρτες σαν να ήταν τα χωριά μας προτεκτοράτο της ΣΚΩΤΙΑΣ;

Πως να πιστέψει πως κι' απ' τα τέσσερα χρόνια σου έκανες δουλειές υπεύθυνες, γινόσουν ο άνδρας του σπιτιού ή η νοικοκυρά, πήγαινες στο χωράφι, μετέφερες το γάϊδαρο ή το μουλάρι φορτωμένο στο σπίτι και πιανόσουν απ' την ουρά τους για να μην αποκοιμηθείς ή για να μη χαθείς, πως βοσκούσες τα κατσίκια ή τα αρνιά, πώς φύλαγες τα κηπάρια για να μην

μπούνε μέσα οι κότες ή οι κάργιες; Πως να πιστέψει πως... πως... και τί να πρωτοπιστέψει; Τί είναι αλήθεια και τί παραμύθι; Ποιά αποτελούν πραγματική ιστορία και ποιά μύθους; Ποιά αναφορά μπορείς να κάνεις χωρίς φόβο πως κάτι θα σου διαφύγει, θα λησμονήσεις, θα ξεχάσεις;

Ωραίο σήμερα το χωριό! Με την άσφαλτο και τα καλυτερίμια. Με τα φώτα και τα τηλέφωνα. Με το διακόπτη στο σπίτι για άφθονο νερό. Πάνε κι' οι μπούκλες, οι βιτσέλες κι' οι μαστραπάδες με τα γκιούμια. Αποτελούν κειμήλια και φυλαχτά. Πάνε κι' οι λάμπες και τα δαδιά. Οι φεγγίτες πλύθηκαν απ' την πολύχρονη κάπνα μαζί με τις πυρωσιές κι' ήρθαν στο Γιουσουρούμ, στο Μοναστηράκι με διακοσμητική πλέον αξία ή πάσαν κάποια ράφια στα διαμερίσματά μας για να κοσμούν και να θυμίζουν. Λίγα πα τα γιδοπρόβατα που άλλοτε δεν χωρούσαν στά βουνά μας και τα κυπριά με τα κουδούνια ταίρια αχώριστα σε κάποιες γωνιές κρεμασμένα.

Ζηλευτό κι' όμορφο σήμερα το χωριό. Για να περιχέει στις καρδιές μας την αγάπη γι' αυτό και να μας κάνει περήφανους που είμαστε απόγονοι, τέκνα απίστευτων γιγάντων της ζωής. Για ν' ατενίζουμε το μέλλον που έρχεται λαμπρότερο κι' ελπιδοφόρο. Για νάχουμε την απεραντοσύνη στις καρδιές μας στις διαστάσεις του ορίζοντα πάνω απ' του Σμόλικα την ψηλότερη κορφή. Για νάχουμε το θησαυρό των μυστηρίων της λίμνης του και των χέρων χωραφιών μας που μοσχοβολούν τ' αγριολούλουδα και συναυλίζουν τα πουλιά.

Ωραίο το χωριό κι' αραιότεροι όλοι μας για να το κάνουμε καλύτερο. Σίγουρα το μπορούμε! Λίγη μνήμη και δύναμη! Κι' όλα μπορετά, δυνατά κι ας φαίνονται απίστευτα. Διανύσαμε τραχύ στρατί και φτάσαμε σε λεωφόρο. Αγνάντα στο φως της Ελπίδας απ' τις ηλιαχτίδες του Τσιρίβραχου που ξεπροβάλουν ρόδινες. Είναι ο μόνιμος, πρωΐνος χαιρετισμός, σαν μήνυμα υποθηκών και κληρονομιάς αυτών που αγκάλιασαν το Σμόλικα κι' έθεψαν τα δνειρά μας για νάμαστε αντάξια σπορά τους.

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

• Η ΤΟΠΟΘΕΣΙΑ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Το Κεράσοβο έχει αμέτρητες φυσικές ομορφιές. Εκτός απ' τους γραφικούς καταράκτες, όπου γυρίσεις κι' όπου σταθείς παντού βλέπεις μια άγρια βλάστηση που σε μαγεύει.

Κατ' αρχήν βρίσκεται ανάμεσα από δυό βουνά τις λεγόμενες Τζιούμες. Είναι ένα καταφύγιο περιτρυγυρισμένο από καταπράσινα δέντρα ίδιως πεύκα και έλατα. Ολα του τα βουνά είναι κατάφυτα από τα ίδια δέντρα καθώς και από πανύψηλες και αιωνόβιες οξυές.

Μόλις μπαίνεις στο χωριό συναντάς το εκκλησάκι του Αγίου Δημητρίου. Είναι το σημείο που κάνουμε το σταυρό μας ή για να ευχαριστήσουμε τον Άγιο που φθάσαμε καλά ή για να παρακαλέσουμε να μας βοηθήσει ώστε να έχουμε καλό ταξίδι.

Απέναντί μας υψώνεται ο Σμόλικας και στα ριζά του βρίσκεται το χωριό. Ο δρόμος που περνάει από το χωριό μας ζώνει την Πίνδο και ανηφορίζει προς την Φούρκα και Σαμαρίνα.

Ο Σμόλικας είναι το δεύτερο βουνό της Ελλάδας με ύψος 2.636 μ. και το χιόνι δεν φεύγει σχεδόν ποτέ απ' την κορφή του. Το μάτι σου ακούραστα ταξιδεύει ιστο μακρινό ορίζοντα και χάνεται πίσω από τις βουνοκορφές.

Στη μέση περίπου του χωριού βρί-

σκεται η πλατεία όπου αντικρύζεις μια όμοφη παλιά Εκκλησία χτισμένη το 1812 αφιερωμένη στην Παναγία. Στο κέντρο της πλατείας υψώνεται θεόρατος ο πλάτανος που οκοριμός του είναι δύσκολο να τον αγκαλιάσουν τρεις άντρες.

Κάτω απ' την σκιά του κάθονται οι συγχωριανοί στα πεζούλια.

Ξεκουράζονται και συγχρόνως διηγούνται μεταξύ τους διάφορα γεγονότα της ζωής τους.

Στις γιορτές παρακολουθούν από κει το χορό που γίνεται στην Πλατεία.

Και χόρευαν καμαρωτά
χορό τα παλληκάρια
μεσ' την πλατεία του χωριού
ριχνόταν σα λιοντάρια.

Το σχολείο του χωριού βρίσκεται κοντά στην πλατεία και κάποτε στα διαλλείματα ακουγόταν οι φωνές των παιδιών στο προαύλιο, καθώς και οι αυστηρές παρατηρήσεις του δασκάλου που συχνά συνοδευόταν και από ξύλο.

Προχωρώντας φθάνουμε στη θέση Πλάκα. Απ' το σημείο αυτό φαίνονται τα περισσότερα αιμπελοχώραφα του χωριού. Και για τούτο ο δραγάτης πάντα από εκεί επέβλεπε τα χωράφια για να προλαβαίνει τις αγροζημίες και φρόντιζε για το δίκιο του κόσμου. Στο χωριό υπάρχουν και οι νερόμυλοι. Παλιά λειτουργούσαν τέσσερις. Σήμερα μόνον ένας.

Τότε το χωριό αμπάριζε σε στάρι το ψωμί της χρονιάς κι όχι όπως σήμερα με τα έτοιμα.

Στην άλλη άκρη του χωριού βρίσκεται το εκκλησάκι της Αγίας Παρασκευής. Εκεί γίνεται η θεία λειτουργία στις 26 Ιουλίου την μέρα δηλαδή που γιορτάζει και είναι η μέρα του πανηγυριού μας.

Οι δρόμοι του χωριού είναι στενοί παλιά τις ανάγκες τους με μουλάρια γιατί οι κάτοικοί του εξυπηρετούσαν και δεν χρειαζόταν μεγάλο χώρο για να περάσουν.

Όταν βρεθείς μέσα στο δάσος του χωριού το αδιάκοπο βούισμα του ανέμου μέσα από τις πευκοβελόνες σε μαγεύει και σε καθηλώνει.

Εκεί λησμονείς το μίσος και την κακία του κόσμου και ηρεμείς απόλυτα.

Οσα βάσανα κι' αν έχεις, όσες πειπέτειες εδώ τίποτα δεν σε απασχολεί. Τα νεύρα σου ηρεμούν και απολαμβάνεις την μαγεία που σου προσφέρει η φύση.

Οι άνθρωποι που μένουν στο χωριό απολαμβάνουν τον Παράδεισο, το χειμωνιάτικο τζάκι με τη φωτιά και οι γριούλες να κάθονται κοντά και να γνέθουν με την ρόκα λέγοντας παρα-

μύθια στα εγγονάκια τους.

Στα δεξιά κι' αριστερά του χωριού μιας κατηφορίζουν δυο ποτάμια που όταν βρέξει κατεβάζουν σωστή θεομηνία. Το βουητό του θολού νερού, από τα χώματα που φέρνουν οι χείμαροι, ταράζει την γη.

Η Ανοιξη είναι η πιο ωραία εποχή. Ακούμε με μεγάλη χαρά την φωνή του κούκου που κρύβεται μέσα στις φυλωσιές. Απολαμβάνουμε επίσης το γλυκό κελάηδημα των άλλων πουλιών του δάσους που πετούν από κλαδί σε κλαδί.

Έρχεται το Πάσχα με τα κόκκινα αυγά. Τα κοπάδια βγαίνουν έξω για τις ψηλές ροχούλες. Η πρώτη προετοιμασία του ταξιδιού ήταν η πίτα που κόβανε σε κομάτια (σε φιλιά) κεφτέδες, τηγανητά αυγά με αγνό σπιτικό βούτυρο, και τα βάζανε στο κλειδοπίνακο που ήταν από ξύλο. Το κλειδοπίνακο το χρησιμοποιούσαν αυτοί που βρισκόταν στην ύπαιθρο, αγρότες, βοσκοί, αγροφύλακες, αγωγιάτες κλπ.

Όταν έφευγε το παιδί από την μάνα, η μάνα έλεγε: «έλα γυιέ μου να σε φιλήσω, πάρε και δυο κάχτες για να σπάης στη στράτα σου».

Δέσποινα Σαράγκαλου - Νάκου

ΙΣΤΟΡΙΚΑ

Αίτησις

Κοινότητος Κερασόβου (Κονίσης)

Εν Ιωαννίνοις τη 18 Αυγούστου 1928

Π ρ ο θ

Την Σην Γενικήν Διοίκησιν Ηπείρου

Εχομεν την πιμὴν ν' αναφέρωμεν Υμίν ότι δια της υπ' αριθ. 162956)5. 12.25 διαταγής του Υπουργείου Γεωργίας εγένετο γνωστόν εις το Δασαρχείον Κονίσης ότι δι' αποφάσεως του παρά τω Υπουργείω τούτω Διοικητικού Δικαστηρίου ανεγνωρίσθησαν ως ιδιοκτήται του αμφισβητούμενου δάσους Κερασόβου - Κονίσης ο Τακή Μπέης κάτοικος Κονίσης κλπ. Δια του αυτού δε εγγράφου δίδεται εντλή εις το αυτό Δασαρχείον όπως εντός του 1η14 του δάσους τούτου εγκαταστήσω τον Τακή Μπέη τα **δε** υπόλοιπα 24) 24 παραδώσω εις το ενταύθα Υποκ)μα της Εθνικής Τραπέζης ως δήθεν ανήκοντα εις ανταλλαγέντας Οθωμανούς.

Επειδή το ως άνω Διοικητικόν Δικαστήριον όλως αναρμοδίως επελήφθη της επιλύσεως της διαφοράς μεταξύ των παρουσιαζομένων ως δήθεν ιδιοκτητών του Κερασόβου (Κονίσης) αφ' ενός και αφ' ετέρου ημών και των μελών μιας και συνεπώς η σχετική απόφασίς του αυτοδικαίως άκυρος τυγχάνει ως μη Νόμιμη στηριζομένη η απόφασις δε αύτη καίτοι εθεωρήθη λύσασα συμφώνως προς τας διατάξεις του δασικώς κώδικος, εν μέρει ήτοι όσον αφορά τα δάση Κερασόβου την προκειμένην διαφοράν, εν τούτοις δυνας είναι άκυρος διότι δεν εξεδόθη ως έδει συμφώνως προς τας διατάξεις του Νόμου 2520 και μόνον όστις εψηφίσθη ειδικώς δια την διευθέτησιν της διαφοράς των δέκα έξι χωρίων Φιλιατρών Ηπείρου και Κερασόβου Κονίσης δημοσιευθής εις το υπ' αριθ. 227 τευχ. Αλι του έτους 1929 φύλλον της γρηγορίδος της Κυβερνήσεως, και των υπ' αυτού επκαλουμένων διατάξεων του αγροτικού Νόμου. Συμφώνως δε προς τον Νόμον τούτον (2520) έδει, πρό πάσης άλλης ενεργείας, να εκλεγούν ή να διορισθούν παρ' υμών μετά την πάροδον της υπό του άρθρου 3 του αυτού Νόμου (2520) οριζομένης προθεσμίας, δύο τριμελείς Επιτροπαί ήτοι μία υπό των ενδιαφερομένων Συνοικισμών και μία υπό των εν Ελλάδι παραμενόντων αρρένων απογόνων των Οίκων Ντεράτων και Σέϊκατων. Λόται δε εγκρινόμεναι υπό του κου επί της Γεωργίας Υπουργού, θ' αντιπροσωπεύουν τους παρουσιαζομένους ως δήθεν ιδιοκτήτας και τους αγρότας ενώπιον της Επιτροπής απαλλοτριώσεως

Ιωαννίνων, περί ης τότε μεν, προέβλεπε το άρθρον 14 του αγροτικού Νόμου 2052, ήδη δε το άρθρον 39 του αγροτικού Νόμου 2052, ήδη δε το άρθρον 39 του αγροτικού κώδικος. Η Επιτροπή δε αύτη συμφώνως προς το άρθρον 40 του αυτού Κώδικος εν συνδυασμώ προς το άρθρον 3 του Νόμου 2520 υποχρεούται όπως εντός δυο μηνών από της επί τούτω συνεδριάσεως της αποφανθή δια προδικαστικής αποφάσεως επί της φύσεως των δικαιωμάτων των ενδιαφερομένων του τρόπου της τυχόν εξαγοράς αυτών και παντός συναφούς ζητήματος.

Ενώ το παρά τω Υπουργείω Γεωργίας κλπ. Διοικητικόν Δικαστήριον δύναται να επιληφθεί της οριστικής λύσεως της διαφθοράς ταύτης μόνον συνεπεία της ενώπιον αυτού, και εντός μηνός από της εκδόσεως της ως ανωτέρω προδικαστικής αποφάσεως της Επιτροπής Απαλλοτριώσεως Ιωαννίνων προσφυγής υπό εκατέρου των ενδιαφερομένων μερών.

Αι διατυπώσεις όμως αύται δεν ετηρήθησαν ή μάλλον, κατόπιν προτάσεως Υμών διώρισε το Υπουργείον Γεωργίας κλπ. δια της υπ' αριθμ. 6086 έτους 1922 αποφάσεώς του τριμελή Επιτροπήν δια ν' αντιπροσωπεύσω τους παρουσιαζομένους ως δήθεν ιδιοκτήτας Κερασόβου. Μεταγενεστέρως δε εξεδόθη μόνον η ω ανωτέρω απόφασις του παρά τω Υπουργείω Γεωργίας Διοικητικού Δικαστηρίου, ην δι' ους λόγους εκπιθέμεθα ανωτέρω θεωρούμεν άκυρον ως μη Νόμιμη στηριζομένην επιπροσθέτως δε και άδικον διότι μη προσκληθέντες ως έδει δεν παρέστημεν είτε αυτοπροσώπως είτε δι' αντιμροσώπων ενώπιον αυτού, ενώπιον του οποίου ηθέλομεν προσαγάγει τους εις χείρας μας τίτλους άμα τη προσαγωγή των οποίων τα υπό τρίτων διεκδικούμενα δήθεν δικαιώματα εξουσιάσεως ουδόλως θα ληδθώσι υπ' όψιν.

Κατόπιν τούτων παρακαλούμεν όπως ευαρεστούμενοι ενεργήσετε

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ
ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΚΛΙΠΟΝΤΩΝ
ΣΥΓΓΕΝΩΝ

Η Λαμαλία Πετμεζάρη το γένος Τσιαούσης Ηλίας του Ευάγγελου Ευαγγέλου Χαρίση προσφέρει στην εις μνήμη του πατρός του Ευαγγέλειον αδελφότητα 100 δολάρια Αμερικής λου 2.000 δρχ.

Η Λαμαλία Πετμεζάρη το γένος Τσιαούσης Ηλίας του Ευάγγελου Χαρίση προσφέρει στην εις μνήμη του πατρός του Ευαγγέλειον αδελφότητα 100 δολάρια Αμερικής λου 2.000 δρχ.

Βάσιος Απόστολος εις μνήμη του ανηψιού του Λάζαρου Κουκούμη 3.000 δρχ.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΝΗΜΗ ΣΥΜΠΑΤΡΙΩΤΩΝ

(Συνέχεια από το προηγούμενο τεύχος)

Με την βοήθεια του Μήτου Τσιάτου θυμηθήκαμε και τους πιο κάτω χωριανούς του χαθήκανε κι' αυτοί: Λάμπρος Στρατσιάνης, Θεόδωρος Κουκούμης, Αχιλλέας Χ. Γκάτσιας, Νάκος Βασίλειος, Νάκος Γεώργιος, Ευάγγελος Κοταδήμος, Κοτούλας Κωνσταντίνος, Σελτσιώτης Νικόλαος.

Εδώ δεν πρέπει και θα είναι λάθος μας να ξεχάσουμε τις ηρωΐδες μάνες, χήρες, και ανύπανδρα κορίτσια του Κερασόβου. Τί να πρωτοσκεφθεί κανείς!... Την πίκρα τους, τον πόνο τους, τα δάκρυά τους, τις χήρες γυναίκες χωρίς άνδρες στο άνθος της ηλικίας μείνανε μισέ μικρά παιδιά. Τα παιδιά που είναι σήμερα 35—40 χρονών. Μεγαλώσανε χωρίς να γνωρίσουνε τον πατέρα που έμεινε κάπου στα βουνά να τους δώσει ένα κοιμιάτι ψωμί μια καραμέλλα.

Τα ανύπαντρα κορίτσια του χωριού μας οι στυλοβάτισσες αυτές του χωριού που κρατούν τό το χωριό μας μέχρι το σήμερον άνθρωποι και αυτοί με τα όνειρα της κάθε γυναίκας να αποχτήσει οικογένεια να κάνει ένα παιδί νά το αγκαλιάσει να το μεγαλώσει στο δικό της σπίτι και δικαιολογημένα να λένε ανάθεμα στον κάθε πολέμο που μας πήρε τα παιδιά του χωριού μας και μείναμε έτσι χωρίς χαρές.

Το δάκρυ που χύσανε αν το συγκεντρώναμε απ' όλες θα έκανε ένα ποτάμι που θα άφθανε στα απέραντα της γης με το δνομα ο πόνος της Γυναίκας, της Μάνας του Κερασόβου το δάκρυ μας «Ποτέ πα πόλεμος». Ή το ακούτε εσείς κύριοι.

Εδώ θα πρότεινα στις ιθύνοντες του χωριού, Αδελφότητα, Δημ. Συμβούλιο, Συνεταιρισμό σε όλους τους χωριανούς μας με την προσφορά μας στην γιορτή ήτης Γυναίκας να δώσουμε σε όλες τις ηρωΐδες μας γυναίκες ένα αναμνηστικό. Θα το βλέπει το εγγονάκι, το ανεψάκι, θα ρωτάει και η απάντηση θα είναι πω εύκολη και αξέχαστη χωρίς να τους δημιουργούμε φυσικά προβλήματα. Αυτά παιδί μου φέρνει ο πόλεμος.

Α.Δ. ΓΕΛΑΔΑΡΗΣ

Απάντηση στο γιό του σκοτωμένου πατέρα

1940—41 Διήγημα

— «Αχ ορε Μπάρμπα Σπύρο, αν ήταν κι' ο δικός μου πατέρας με σας, στο λόχο του Καντάρα, ίσως να ζούσε και θα τον γνώριζα κι' εγώ όπως τ' άλλα παιδιά μεγάλωσαν με την στοργή του πατέρα τους. Ήθελα τουλάχιστον να μάθω πως σκοτώθηκε».

Δικαιολογημένο το παράπονο του Δημήτρη, ακι χρειάζεται μια απάντηση από εμάς που ζήσαμε τότε τα γεγονότα.

Είναι γεγονός η πλατιά διάδοση για το θρύλο «Καντάρας» όχι μόνον απ' αυτούς που ήταν στον λόχο χωριανοί μας, αλλά κι' απ' όλη την επαρχία μας ο ίδιος καλλιέργησε έντονα.

Λέγεται από πάρα πολλούς. «Ο Καντάρας ήταν καλός αξιωματικός που έδρασε στην Μ. Ασία, —ο λόχος του διαλύθηκε στις μάχες εκεί— και έχει τύψεις γιαυτό, κι' ότι δεν θα το επαναλάμβανε αυτό το κακό».

Το υποσχέθηκε τότε και το εφάρμοσε τώρα. «Ούτε μύτη δεν μάτωσε», είπε. «Εγώ δεν πάω για γαλόνια και να σκοτώσω τα παιδιά. Εχω από 150 κλειδωνιές κλειδιά, που μου εμπιστεύθηκαν οι γονείς τα παιδιά τους. Εγώ δεν πάω να τα σκοτώσω».

Στο ερώτημα πως τα κατάφερνε και γλύτωνε απ' τις μάχες; απαντούν. «Ήταν έξυπνος αυτός. Του είπαν κάποτε να πάρει μέρος κ' είπε — ευχαρίστως αλλά εγώ δεν έχω πολυβόλα

να με υποστηρίξουν». Και γλυτώσαμε.

Αλλη μια φορά που του είπε ο Βραχνός τότε συντριχης για μάχη, του απάντησε, δεν έχει πυρομαχικά κι' ότι ο οπλισμός του θέλει άλλαγμα γιατί είναι Λεμπές —ενώ το μέτωπο αυτό είχε Χοτσες — τη γλυτώσαμε πάλι.

Εν τω μεταξύ βεβαίωσε τους άντρες του λόχου, ότι όσο να αλλάξει ο οπλισμός θα τελειώσει κι' ο πόλεμος.

Περνώντας απ' το Λεσκοβίκι κάνα με παρέλαση με τα όπλα επ' ώμου με μια καταρακτώδη βροχή. Για ποιό λόγο; διερωτάται κάποιος απ' αυτούς.

— Λίγα για την διμοιρία πολυβόλων.

Κάποτε βρήκα έναν και τον ρώτησα, «μήπως ήσουν στον λόχο του Καντάρο το 1941;»

«Ναι μου λέει, που με ξέρεις;» «Κι εγώ εκεί ήμουνα του λέω αλλά στη Διμοιρία πολυβόλων». «Α! Α! είσαι απ' αυτούς που παρατήσατε τα πολυβόλα»; μου λέει. «Ναι αλλά ξέρεις την αιτία;», «Δεν θέλω να μάθω τίποτα, σας ξέρουμε».

Δεν θυμάμαι τ' όνομά του, αλλά δεν έχει σημασία. Ετσι πιστεύουν όλοι ότι εμείς φταίμε.

Δεν έχω ημερολόγιο κι' ούτε πίστευα ποτέ να γίνει τέτοια διαστρέβλωση της αλήθειας.

Νομίζω έχω υποχρέωση να διευκρινίσω ακριβώς, απ' ότι θυμάμαι.

Στον πόλεμο, αλλά και σε ειρηνική περίοδο στο κέντρο της προσοχής είναι ο παράγων άνθρωπος, κι' έπειτα τα τεχνικά μέσα.

Υπάρχουν περιπτώσεις που σε υψώματα στρατηγικής σημασίας, σε αλλεπάλληλες επιθέσεις κι' αντεπιθέσεις τα μέσα οπλισμού αλλάζουν χέρια.

Συνηθισμένο φαινόμενο.

Την πρώτη μέρα 28 Οκτώβρη αμιγώς θήκαμε στην Βούρμπιανη μέχρι τ' απόγευμα που συμπύχθηκαν οι διμοιρίες απ' τα φυλάκια και ξεκινήσαμε με προορισμό την Λυκόραχη με μια καταρακτώδη βροχή και βαθύ σκοτάδι.

Φτάσαμε το πρωΐ. Οι διμοιρίες έπιασαν θέσεις στα γύρω υψώματα. Η διμοιρία μας πήγε σ' ένα ύψωμα να ελέγχει την διάβαση του ποταμού Σαραντάπορου.

Πρωθημένο φυλάκιο και τελείως αντικανονικά, νομίζω, πολυβόλα χωρίς έστω και μια ομάδα πεζικού συνοδεία σε τέτοια επικίνδυνη θέση.

Καθίσαμε εκεί μέχρι τ' απόγευμα χωρίς καμιά σύνδεση με το λόχο. Η ανησυχία κι' αγωνία έντονη. Συνδέει το τηλέφωνο ο ανθ)γός και πάνει τυχαία τον λοχαγό.

— «Κύριε λοχαγέ περιμένω διαταγή». «Εγώ φεύγω λέει εκείνος» κι' έκλεισε το τηλέφωνο.

— Ούτε προφορική διαταγή, ούτε γραπτή με σύνδεσμο. Τί να κάνουμε; Να φύγουμε; Εγκατάλειψη θέσης, να καθήσουμε; άσκοπα - νύχτωνε.

Τελικά φορτώσαμε με κατεύθυνση το χωριό. Τυχαία συναντάμε την ομάδα διοίκησης του λόχου, έφευγε για το Εφταχώρι. Και παράξενο εμείς προχωρούσαμε. Οταν γυρίσαμε κι' εμείς δεν τους βρήκαμε έφυγαν. Με την φυγή του λόχου, σκόρπισε ένας πανικός και μια τρομάρα στον κόσμο, που μετακινούνταν με δαδιά και φωνές τον κατήφορο προς τα μαντριά, όπου νόμιζε ο καθένας να κρυφτεί. «Ερχονται οι Ιταλοί» φώναζαν.

Ο ανθ)γός με δυο συνοδούς απ' τη Διμοιρία μας προχωρούσαν μπροστά. Βροχή πάλι κατακλυσμός.

Κάπου στο δάσος σε μια μεγάλη στροφή χάσαμε τον δρόμο, μπήκαμε σ' ένα χωράφι, βούλιαξαν τα ζώα, γύρισε ένα σαμάρι με το πολυβόλο.

Φωνάζουμε τον ανθ)γό, να μη χαθούμε, να φορτώσουμε και μας απαντάει «παρατάτε τα όλα».

Δεν πίστευα στ' αυτιά μου. Να παρατήσουμε τα πολυβόλα και πού να πάμε; Φύγαμε, βαδίσαμε όλη την νύχτα βρεγμένοι μέχρι το κόκκαλο και παγωμένοι.

Πήγαμε βρήκαμε το λόχο συγκεντρωμένο, κι' όπως ήταν επόμενο η πρώτη του λέξη ήταν: «Πού είναι τα πολυβόλα μου ορέ σκούπρα;» (Ετσι συνήθιζε να λέει σκούπ(η)ρα στα κανταρούλια του, αλλά χαϊδευτικά, ενώ σε μας οργισμένα).

Ο ανθ)γός τα μασούσε, μα - μου, τ' αφήσαμε. «Τώρα να πάτε να μου τα φέρετε, αλλιώς δεν έχετε θέση εδώ σε μένα».

Γυρίσαμε οι δυο με τον Αχ. Ζιούλη

δυο από το Δέντσικο, κι' ακόμα ένας. Πήγαμε τροχάδην στο μέρος, βρήκαμε κάτι Λυκοραχίτες που μας φώναξαν «Φύγετε γρήγορα έρχονται Ιταλοί». Γυρίσαμε άδειοι πάλι, για ν' αρχίσει το μπαράζ ύβρεων παριστάνοντας τον προστάτη των πολυθόλων του.

Την προηγούμενη μέρα (όταν έφευγε) δεν σκεπτόταν που τ' αφήνει πήρε τις τρεις διμοιρίες έφυγε και μας παράτησε σαν να μην υπήρχαμε στον λόχο του. Λίθελο υβρεολογίου ξεστόμισε να μας ξεφτιλήσει μπροστά στον λόχο και δεν περιορίστηκε μόνο στον ανθρώπο, που στο κάτω - κάτω αυτός ήταν υπεύθυνος που μας είπε να τ' αφήσουμε, αλλά ήθελε πάσει θυσία ν' απαλλαχτεί ακόμα κι' απ' τους ημιονηγούς λες κι' είχαμε χολέρα κι' ήθελε ν' απολυμάνει το λόχο του απ' την μόλυνση.

Πέτυχε να μας ρεζιλέψει, μπροστά στα μάτια ολονών. «Στρατοδικείο σκούπηρα ν' αμη σας βλέπω μπροστά μου, δεν με χρειάζονται τέτοιοι στρατιώτες εμένα». Εγραψε διαταγή την έδωσε στον ανθρώπο και ξέρασε τελευταία φορά. «Στον Δαβάκη γρήγορα».

Ξεκινήσαμε συνταγμένοι, βουβοί πεθαμένοι κι' άθαφτοι όχι μόνον, απ' το ρεζιλίκι, λαλά κι' απ' τον κίνδυνο εκτέλεσης. Στο δρόμο που πηγαίναμε και που η απογοήτευσή μας είχε φτάσει στο κατακόρυφο εκτός από 4-5ο) ο ελπίδα ζωής, η σκέψη μου περιστρεφόταν, πού αλλού; στην οικογένεια.

Μάνα, γυναίκα, και δύο παιδιά, που όταν με ξεπροβόδισαν μου ευχόταν να γυρίσω νικητής, ξαφνικά να μά-

θουν εκτελέσιηκε ο γιος από δειλία κ' εγκατάλειψη θέσης, ενώπιον του εχθρού - προδοσία.

Βαδίζαμε και δεν έβλεπα τίποτα γύρω μου. Ο νους μου ήταν μακριά. Ένας άλλος πίσω μου σκόνταψε κι' έπεσε μεσ' το ίσιωμα. Φαίνεται κι' αυτός δεν έβλεπε πού πατούσε. Πήγαμε στο Επταχώρι στο κέντρο του χωριού «ειδώλιο». Εκεί ήταν ο στρατηγός Πετσίκας με τον Δαβάκη. Χαιρετίσαμε. Προχώρησε ο ανθρώπος έδωσε την αναφορά, διάβασε μας κοίταξε σκεπτικός, κι' είπε ξερά σαν να μη πίστευε στα λόγια του δίνοντας το σημείωμα στον Δαβάκη. «Στρατοδικείο» λέει, και πριν προλάβουμε να συνειδητοποιήσουμε τον κίνδυνο της κατηγορίας, και «παρά του αρχηγού παρόντος», πήρε τον λόγο ο Δαβάκης βροντοφωνάζοντας.

«Μη φοβάστε ορέ παιδιά, θα τα ξαναπάρουμε πάλι τα πολυθόλα αλλά και τα δικά τους ακόμα, θα τους τσακίσουμε. Πάτε τυφεκιοφόροι».

Είναι σπάνιες τέτοιες στιγμές που συμβαίνουν στην ζωή του ανθρώπου. Σαν να ξύπνησα από λήθαργο μόλις άκουσα αυτά τα λόγια — αντί του, εκτέλεση, που περιμέναμε, κι' αυθόρυητα απ' την απογοήτευση ενθουσιάστηκα και φώναξα όσο μπορούσα απ' τη χαρά μου, «Θέλουμε πολυθόλα», και μαζί δλοι σαν να ήμασταν συνενοημένοι φώναξαν «Πολυθόλα - πολυθόλα».

Κι' αξίζει να τονιστεί το σημαντικό που ακούσαμε από Ελληνα, πα-

τριώτη, αξιωματικό, την πίστη, την διορατικότητα, την αυτοπεποίθηση για την νίκη, αυτό που λέγεται η «νίκη κερδίζεται πριν την μάχη». Πήραμε άλλα πολυβόλα τώρα Χοτσκίνς, ενώ πριν είχαμε βαριά Σαντε - τιεν. Η ομάδα μας ακολούθησε άλλο λόχο. Φύγαμε απ' τον Καντάρα.

Συμπτωματικά περάσαμε πάλι απ' την κατασκήνωση του λόχου, περήφανοι που μας έδωσαν πάλι πολυβόλα και χαρούμενοι εκφράζοντας την αγανάκτησή μας για την συμπεριφορά του.

Εδρασε ο Καντάρας στην Μ. Ασία εκεί που ο πόλεμος ήταν καταχτητικός για για ξένα συμφέροντα τώρα που ο πόλεμος ήταν απελευθερωτικός, απ' την πλευρά μας που μπήκαν οι ξένοι βάρβαροι κατακτητές δεν έπρεπε να δράσει;

Με ποιό τρόπο όμως θα έφευγαν οι βάρβαροι; Ολοι οι άλλοι αξιωματικοί ήταν φονιάδες των παιδιών;

Δεν πήγαινε αυτός για βαθμούς και γαλόνια. Ολοι οι αξιωματικοί ήταν φονιάδες των παιδιών;

Δεν πήγαινε αυτός για βαθμούς και γαλόνια. Ολοι οι αξιωματικοί και στρατιώτες που σκοτώθηκαν πήγαιναν για γαλόνια; Ποιός πήγαινε στον πόλεμο να σκοτωθεί; υποσχέθηκε στους 150 γονείς να προστατέψει τα παιδιά. Τα σαράντα περίπου παι- παιδιά της διμοιρίας πολυβόλων που ήταν στολόχο του δεν είχαν γονείς; Γιατί τους άφησε στη Λυκόραχη; Κι επειδή στενοχωριόταν για τα 150

παιδιά είχε ένα δερμάτη που έπαιρνε 12 οκάδες κονιάκ, που δεν το αποχωριζόταν ποτέ για να διώχνει τις στενοχώριες, κ' ήταν με ειδικό στόμιο σαν οι κόφες του κρασιού.

— Στις 31 Οκτώβρη η διλοχία μας ξεκίνησε για τον Αϊλιά Φούρκας, ενώ η άλλη διλοχία του Διάκου και Καντάρα πήγαν προς το Ρωμιό. Κι ενώ ο Διάκος βγήκε με τον λόχο του στο ύψωμα κ' αποδεκατίστηκε, κ' ο ίδιος σκοτώθηκε φράζοντας με το κορμί του το δρόμο στους εχθρούς, ο Καντάρας αγνάντευε απ' την Ζιουζιουλη, γιατί δεν είχε πολυβόλα είπε να τον υποστηρίξουν. Πέρασαν απ' το Λεσκοβίκι κι' έκαναν παρέλαση με τα όπλα που είχε απελευθερωθεί πριν δυό βδομάδες.

Δεν ήταν κωμιδία κ' ειρωνία αν όχι κοροϊδία που άλλοι σκοτώθηκαν κι' αυτοί παρουσιάζονταν ήρωες; Ποιοί ήταν τα επίτιμα πρόσωπα στην εξέδρα που χαιρετούσαν; Άλλα ήταν ο ίδιος ο Καντάρας που έκανε ντόρο για τον εαυτό του. «Ο κόσμος θρηνίζονταν, κι' οι κούρβες στολίζονταν».

Οπως αποδείχτηκε το επιτελείο του μετώπου μας εμπιστεύτηκε άλλα πολυβόλα, και τα τιμήσαμε πάρνοντας ξανά κι' εκείνα, και πολυάριθμα άλλα λάφυρα. Εμείς δεν προβάλλαμε δικαιολογίες, αλλά τα στήθια μας στον εχθρό.

Δεν πήγαμε με τα όπλα επ' ώμους αλλά με τα πολυβόλα ανά χείρας τρυπώντας με τις ριπές φασιστικά κορμιά. Το έπος γράφτηκε σε κρίσι-

μες σπιγμές για την πατρίδα, κι' από αξιωματικούς σαν τον Δαβάκη, Διάκο Σπυρόπουλο, κι' άλλες χιλιάδες Ελληνες ήρωες.

Ο λοχαγός Σπυρόπουλος στη μάχη στον Αϊλιά, κατάργησε το στρατιωτικό κανονισμό και μπήκε πρώτος μόνος του, χωρίς να προωθήσει ανιχνευτές με το σακκίδιο γεμάτο χειροβομβίες, αλλού όρθιος, κι' αλλού έρποντας, δείχνοντας τό προσωπικό παράδειγμα στους στρατιώτες του λόχου, σαρώνοντας κάθε εμπόδιο, κερδίζοντας την εμπιστοσύνη και το φιλότιμο για να κορυφωθεί ο ενθουσιασμός σε μεθύσι ο σημείο της εφόδου, κι' ακριβώς εκείνη τη σπιγμή που όλα τα πυρά του εχθρού ήταν στραμένα στον λόχο του, ξεπρόβαλλε κι' ο δικός μαδ λόχος —που είχαμε καθυστερήσει λίγο— απ' τ' αριστερό αντέρισμα, πλευροκοπόντας τώρα τον εχθρό, σκορπώντας τον πανικό και τον θάνατο, για να τραπεί σε άτακτη φυγή αφήνοντας κορμιά, τραυματίες και αιχμαλώτους στον τόπο της μάχης.

Είχαμε τύψεις, ο λόχος μας που ο δεύτερος λόχος είχε εμπλακεί στη μάχη με τον εχθρό γρηγορότερα από μας και τρέχαμε να προλάβουμε να βοηθήσουμε, να ταχθούμε αλληλέγγυο, ν' αποσπάσουμε τα πυκνά πυρά που δεχόταν καταιγιστικά.

Κι' εδώ έγινε το θαύμα. Εμείς απ' την πλευρά μας περήφανοι που αποσπάσαμε τα πυρά του εχθρού απ' τους συναδέλφους μας, αυτοί απ' την πλευρά τους που ήρθε η ενίσχυση στην

κρίσιμη σπιγμή, ξέσπασε από ενθουσιασμό στο μεθύσι της μάχης το συνηθισμένο για τους Ελληνες αέρα - αέρα νίκης, κι' έλα να συγκρατήσεις τον Ελληνα σ' αυτό το σημείο έξαρσης.

Δεν υπάρχει μεγαλύτερη περηφάνεια απ' το να παίρνεις μέρος σε τέτοιες σπιγμές, να βλέπεις στρατιώτες αυτοκρατορίως να το βάζουν στα πόδια, άνδρες 20—25 χρονών να τρέχουν σαν τα μικρά παιδιά που κρύβονται τρομαγμένα κάτω απ' την ποδιά της μάνας τους και να μην έχεις την ευκαιρία να ξαπλώσεις να ξεκαρδιστείς απ' τα γέλια για το γελοίο θέαμα των μαντραχαλάδων, αλλά να κατέχεσαι από μιανία για εκδίκηση που τόλμησαν να τσαλαπατήσουν και μολύνουν τον τόπο μας.

Αν όμως όλα αυτά εξελίχτηκαν τόσο ευνοϊκά εκτελώντας όλοι μαζικά το πατριωτικό μας καθήκον με συναδελφική αλληλεγγύη στη διλογινέθηκε στο απέναντι ύψωμα στο χία μας, δυστυχώς τελείως αντίθετα Ρωμιό, που ο ήρωας της Μ. Ασίας, αρκέστηκε να στείλει μόνον ένα οδηγό απ' το λόχο του να δείξει τον δρόμο για το Ρωμιό του λοχαγύ Διάκυ.

Αφήνω στην κρίση του τον κάθε αναγνώστη να δώσει μόνος τον χαρακτηρισμό.

Καθόταν κι' αγνάντευε απ' τη Ζιούζιουλη, και γευόταν τον «ασκό» με το κονιάκ λες και δεν ήταν Ελληνες εκείνοι που μαζευόταν στο ύψωμα, σαν νάταν ξένος απ' τα γεγονότα.

Μόλις καταλάβαμε το ύψωμα εμέις το βράδυ, την επομένη πρωΐ - πρωΐ έφθασε ο Δαβάκης με το επιτελείο του. Οι Ιταλοί κυκλοφορούσαν στο Νταμπούρι.

Ξαφνικά φάνηκε νάρχεται ένα μπουλούκι Ιταλών μαζί με Τουρκαρ βανίτες απ' το Κάντσικο.

Ο Δαβάκης διέταξε να μην πυροβολήσει κανένας ώσπου ζύγωσαν για να τους μιλήσειαρβανίτικα να παραδοθούν. Και παρά τη συμβουλή του επιτελείου του, αυτός σηκώθηκε όρθιος στο γυμνό, κι εκεί δέχθηκε τη σφαίρα κατάστηθα κι' έπεσε βαριά τραυματισμένος στα χέρια των ανδρών που ήταν δίπλα του.

Τέτοιοι ήταν οι αξιωματικοί που έγραψαν το έπος παντού σ' όλο το μέτωπο.

Και στη Γκραμπάλα - Καλαμά - Μπόγραδετς - Τεπελένι, αλλά κ' όχι απ' την Ελλάδα, π.χ. στο Ελ - Αλαμέϊν της Αφρικής ανάμεσα στα συμμαχικά στρατεύματα οι Ελληνες

Ετοι γράφτηκε το έπος και σ' αυτούς τους ήρωες ανήκει κι' ο πατέρας σου Δημήτρη που σκοτώθηκε τίμια στο Τεπελένι για την απελευθέρωση της πατρίδας μας.

Η μνήμη του θα ζει στους αιώνες και τ' όνομά του θα γραφτεί με χρυσά γράμματα στο «Ηρώον του χωριού μας.

Γαλάνης Σπ.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ

Υπάρχουν αλήθεια πράγματα που ενώ καθημερινά τ' ακούμε τα βλέπουμε, τα ζούμε, τόσο στο χώρο που κινούμαστε, όσο κι' έξω απ' αυτόν δεν υποψιαζόμαστε πολλές φορές τη βαρύτητα που έχουν. Η εξήγηση είναι απλή. Το βάρος και η σημασία που δίνουμε σε ζητήματα της καθημερινής ζωής απορροφούν σχεδόν όλη την ενεργητικότητα και δραστηριότητά μας.

Ετοι ελάχιστα χρονικά περιθώρια απομένουν για κάποιους προβληματισμούς σε θέματα που αποτελούν θεμέλιο και προϋπόθεση για όλες τις άλλες δραστηριότητές μας, ακόμα

και για την ίδια την ύπαρξή μας.

Ενα τέτοιο θεμελιακό ζήτημα που δυστυχώς λησμονούμε ή δε δίνουμε τη σημασία που πρέπει είναι και η ειρήνη.

Ασχοληθήκαμε άραγε ποτέ σοβαρά με το πολύτιμο αγαθό που λέγεται ειρήνη; Σκεφθήκαμε πως ειρήνη και ζωή είναι δυο έννοιες στενά και αξεχώριστα δεμένες; Και δτι χωρίς ειρήνη δεν μπορεί να υπάρξει καμία κοινωνική πρόοδος και δημιουργία;

Ειρήνη! Είναι το μήνυμα εκατομμυρίων ανθρώπων που καθημερινά διαδηλώνουν την αντίθεσή τους

στα ολέθρια των ιμπεριαλιστών. Είναι ένα μήνυμα που ο αιόηχός του φτάνει σ' όλα τα μήκη και πλάτη της γης κι ας παρεμβάλλονται τα παράσιτα της αντίδρασης και του πολέμου. Το μήνυμα που λέει ΝΑΙ στη ζωή, ΟΧΙ στον πυρηνικό αφανισμό.

Αυτό το πολύτιμο αγαθό, που τόσος κόπος και τόσοι ποταμοί αιμάτων χύθηκαν για να κατακτηθεί στό μεγαλύτερο μέρος του πλανήτη μας, σήμερα κινδυνεύει περισσότερο από κάθε άλλη φορά. Η κατασκευή όπλων μαζικής εξόντωσης μεγαλώνουν τον κίνδυνο ενός παγκόσμιου πολέμου και δημιουργούν άγχος και εφιάλτες σε κάθε άνθρωπο που έχει συνειδητοποιήσει το μέγεθος του κινδύνου.

Πολλοί ψάχνουμε να βρούμε, γιατί υπάρχει η αμάθεια, η ανεργία η πείνα, η αρρώστια, ο θάνατος και η υπανάπτυξη στη ζωή των λαών. Αν ρίξουμε μια ματιά στα αστρονομικά ποσά που διατίθενται για εξοπλιστικά προγράμματα, θα βρούμε μια από τις σοβαρότερες αιτίες του κακού. Σπις ΉΠΑ οι στρατιωτικές δαπάνες για την πενταετία 1981—85 ξεπέρασαν το ύψος του ενός τρισεκατομμυρίου έξι δισεκατομμυρίων δολαρίων. Το προπαρασκευαστικό μόνο στάδιο του πολέμου των άστρων θα ξεπεράσει το ένα τρισεκατομμύριο δολάρια. Σύμφωνα με στοιχεία της ΓΙΟΥΝΙΣΕΦ κάθε χρόνο πεθαίνουν από στέρηση, πείνα, τοπικούς πολέμους κι αρρώστιες σαράντα πέντε περίπου εκα-

τομμύρια άνθρωποι στον κόσμο και από αυτούς τα δεκαπέντε περίπου εκατομμύρια είναι παιδιά. Σήμερα ο πολιτισμένος κόσμος αγνοεί ή κάνει πως αγνοεί τα εκατομμύρια των παιδιών που πεθαίνουν κάθε χρόνο στον «άλλο» κόσμο, τον αναπτυσσόμενο, πριν καν κλείσουν τα πέντε τους χρόνια. Κι από αυτά τα μισά τουλάχιστον (πάνω δηλαδή από 7 εκατομμύρια παιδιά) θα μπορούσαν να είναι ακόμα στη ζωή, αν υπήρχαν τουλάχιστο στοιχειώδη υγειονομικά -μέτρα, πολύ χαμηλού μάλιστα κόστους.

Τί νόημα λοιπόν θα είχε ο εφησυχασμός, η αδιαφορία και η απάθεια μπροστά σ' αυτή την κατάσταση που αντιμετωπίζει η ανθρωπότητα;

Βέβαιοι πολλοί είναι εκείνοι που έχονται συνείδηση του χρέους τους σ' αυτές τις δύσκολες σπιγμές, γίνονται ευαίσθητοι δέκτες των μηνυμάτων της ειρήνης. Γνωρίζουν πως ο καθένας μας έχει το μερίδιο της ευθύνης του για τις οποιεσδήποτε εξελίξεις.

Ετοι βλέπουμε και στην Ελλάδα και σ' όλο τον κόσμο το φιλειρηνικό κίνημα να φουντώνει συνεχώς και να γίνεται ανασχετική δύναμη για τη διαφύλαξη του πολιτισμού αγαθού της ζωής, της Ειρήνης.

Η μεγαλοπρέπεια της ιστορικής Ακρόπολης, ενός από τα επιφανέστερα σύμβολα της ανθρώπινης σοφίας και δημοκρατίας αποτελεί πανίσχυρη υπόμνηση για όλους ότι η ένδοξη κληρονομά της ανθρώπινης φυλής μπορεί να διατηρηθεί μόνο αν πάρουμε μέτρα για να εξασφαλίσουμε

το μέλλον. Ενα μέλλον που να βασίζεται στον αμοιβαίο σεβασμό, την κατανόηση και τη συνεργασία μεταξύ όλων των εθνών του κόσμου. Γι' αυτό ο καθένας μας πρέπει να συμβάλει στη διατήρηση της Ειρήνης και ασφάλειας και στην επίτευξη καλύτερου βιοτικού επιπέδου σε μεγαλύτερη ελευθερία, με αξιοπρέπεια και δικαιοσύνη για όλους. Τέλος ας μη ξεχνάμε ότι αποτελεί πρόκληση και κοροϊδία το επιτηδευμένο ενδια

φέρον για τα θύματα της πείνας και των ασθενειών, ενώ την ίδια ώρα με θοδεύεται η καταστροφή του ανθρώπινου γένους με την ανάπτυξη πυρηνικών υπερ - εξοπλισμών. Και ότι ο αγώνας για την Ειρήνη είναι κοινός, τα δε αποτελέσματά του έχουν το αντίκτυπό τους σ' όλους μας και στον καθένα μας.

Ναπολέων Ζούκας
Πρωτοδίκης

Η ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ

Να κι εγώ σαν πεταλούδα
επετάχτηκα στη μέση
να σας πω το ποίημα
και πολύ θα σας αρέσει.

Μικρό - μικρό με στείλανε
και 'μένα στο σχολείο
για να μου πάρει ο μπαμπάς
ένα χρυσό βιβλίο.

Και όταν θα μάθω γράμματα
και όταν θα μεγαλώσω
τότε και στην Ελλάδα μας
πολλά θα κατορθώσω.

Δια την εφημερίδα του χωριού μας.

Ο μικρός Δημήτριος Λαζαρίδης Κουκούμης ετών 8.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΑΜΟΙ

Στις 25.7.87 ο Δημήτριος Σ. Ζήκας παντρεύτηκε στον Ιερό ναό Αγ. Παντελεήμονα Αχαρνών την Αγγελική Κωστούλα.

6) Στις 31.8.87 ο Θώμας Εξαρχος παντρεύτηκε την Αικατερίνη Λ. Τοί του στην Ζίτσα.

Ευχόμαστε στους νεονύμφους κάθε ευτυχία στο νέο τους ζεκίνημα.

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Στις 2.7.87 το ζεύγος Ευαγγέλου και Φωτεινής Γελαδάρη απέκτησε κοριτσάκι.

6) Στις 10.8.87 το ζεύγος Γεωργίου και Γεωργίας (Μιχαλοπόλου) Βάσιου απέκτησε κοριτσάκι.

Στις 13.8.87 το ζευγάρι Πασχάλη και Δέσποινας Γελαδάρη απέκτησε αγοράκι.

Στις 22.8.87 το ζευγάρι Γεωργίου και Ειρήνης (Σούρμπη) Πασσιά απέκτησε αγοράκι.

Στις 15.6.87 το ζευγάρι Κων/νου και Ελένης Βαΐλα απέκτησε αγοράκι.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Το ζευγάρι Νικολάου και Χριστίνας Νάκου βάπτισαν το κοριτσάκι τους στις 23.6.87 στο Κιάτο. Το όνομά του Ιωάννα.

Το ζευγάρι Γιάννη και Χαρούλας Λαζαρίδη Βαΐλας βάπτισαν το αγοράκι

τους στις 20.7.87 στο Πλουτοχώρι Πύργου. Το όνομά του Νικόλαος.

Το ζευγάρι Παύλου και Ζαχαρούλας Βαΐλα βάπτισαν το αγοράκι τους στις 16.6.87 στο Κιάτο. Το όνομά του Θωμάς.

Το ζευγάρι Μιχάλη και Βασιλικής Νταγκουβάνου βάπτισαν το αγοράκι τους στις 16.8.87 στο Κεράσοβο. Το όνομά του Αναστάσιος.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Ο Χρήστος Γαλάνης πέθανε στις 23.7.87 σε ηλικία 92 χρόνων.

Η Σπυριδούλα Γκούτσιου πέθανε στις 31.8.87 σε ηλικία 74 ετών.

Στις 5.8.87 σε αυτοκινητιστικό δυστύχημα που έγινε κοντά στο Αγρίνιο ξεκληρίστηκε η οικογένεια του Λ. Ν. Κουκούμη. Συγκεκριμένα σκοτώθηκε επί τόπου ο ίδιος ο Λ.Ν. Κουκούμης ετών 43 και ο ανεψιός του Διονύσιος Τσουκαλάς ετών 11. Την επόμενη μέρα υπέκυψε στα τραύματά της και η κόρη του Αγορούλα ετών 16. Επίσης τραυματίστηκε σοβαρά κ' η γυναίκα του Ανθούλα.

ΝΕΟΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΕΣ

Παρουσιάστηκαν στο στρατό Ξηράς οι γεννηθέντες το 1968 και είναι:

- α) Ανδρέας Σ. Γκούτσιος
- β) Δημήτριος Κ. Γκουντούλης
- γ) Κυρίτσης Ευάγγελος
- δ) Κωτούλας Α. Γεώργιος
- ε) Τσάτσος Ηλίας

Συνδρομές

	Δρχ.	Σκαλομένος Κωνστ. του Ιωαν.	1.000
Γελαδάρης Κων.) νος του Γεωρ.	1.000	Δαγκοβάνος Απόστολος	1.000
Τζίνας Δημήτριος του Παντ.	1.000	Παπαστέφανος Εφημέριος	600
Ζήκας Δημήτριος του Γεωργ.	500	Χαρίσης Οδυσσεύς	500
Τσούμπανου Σταυρούλα	500	Χαρίσης Μιχαήλ	1.000
Κουκούμης Απόστ. του Αθαν.	1.000	Χρήστος Σιώμος	1.000
Μακρηγιάννης Αλέξανδρος	500	Γελαδάρης Αθαν. του Αχιλ.	1.000
Γαλαζιούλας Ηλίας	500	Σκαλομένος Κωνστ. του Λαζ.	1.000
Μαστορίδης Χαράλαμπος	1.000	Ευγενία Κοταδήμου	500
Σιάφης Ευάγγελος ενίσχυση	5.000	Νάκος Γεώργιος του Ευαγγ.	2.000
Νταγκουβάνου Κούλα	1.000	Κυρίτσης Νικόλαος	1.000
Νταγκουβάνου Ιφιγένεια	500	Εξάρχου Αριστείδης	1.000
Ζιούλης Γεώργ. του Νικ.	1.000	Μαρίκα Χαρισιάδη	1.000
Στρατσιάνης Ευάγγελος	1.000	Τζίνας Κων.) νος του Βασ.	500
Σκαλωμένος Αθανάσιος	1.000	Λέτσιος Κων.) νος	500
Ζήκα Γεωργία του Νικ.	500	Εξάρχου Χρήστος	1.000
Τσαούσης Ηλίας του Ευαγ.	1.000	Νταγκουβάνος Αθανάσιος	1.000
Παπαϊωάννου Ιωάννης	4.000	Παπακώστα Μαρίκα -	
Βαΐλας Κων.) νος του Τηλεμ.	1.000	Νταγκουβάνου ενισχ.	20.000
Ευθυμίου Παντελής	1.000	Γελαδάρης Νικόλαος του Αχιλ.	500
Γκουγκέτας Απόστολος	500	Νίτσας Κων.) νος του Δημ.	20 δολ.
Δερδέκης Παντελής	1.500	Χρήστου Θωμάς	500
Γκουντούλης Απόστολος	540	Νταγκουβάνος Γεώργιος	1.000
Σκαλομένος Γεώργιος	1.000	Νταγκουβάνος Νικόλαος	
Κουκούμης Ιωάννης του Δημ.	1.000	του Ευαγγ. ενίσχυση	5.000
Νταγκουβάνος Δημήτριος	2.000	Βάσιος Απόστολος Ὁ	1.000
Γκούτση Γεωργία του Παντελή	500	Πασσιάς Γεώργιος ενίσχυση	4.000
Σελιώτης Προκόπος	500	Τζίνας Γ Γ Γεώργιος του Ευαγ.	500
Εξαρχος Γεώργιος	500	Νταγκουβάνος Θωμάς του Χρ.	50 δολ

ΓΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ 19ΑΝ.
Σκούφα 38

106 Έ2

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ
ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΑΓΙΑΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ
«Κ Ε Ρ Α Σ Ο Β Ο»
(ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΑΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ)
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΣΕΛΣΙΩΤΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΦΑΙΔΡΙΑΔΩΝ 76 - ΚΥΨΕΛΗ - ΑΘΗΝΑ
ΕΤΟΣ 4ο ΦΥΛΛΟ 22